

BBC-19080002040304 Seat No. _____

M. Com. (Sem. IV) Examination

July - 2021

Management of Industrial Relations-II

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (1) પ્રશ્નની જમણી બાજુ માર્ક્સ બતાવેલ છે.
(2) નીચે આપેલા 8માંથી કોઈ 4નો જવાબ આપો.

- 1 ઔદ્યોગિક સંબંધોના હેતુઓ અને લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો. 17.5
- 2 ઔદ્યોગિક સંબંધોનો અર્થ આપીને તેના પરિણામોની ચર્ચા કરો. 17.5
- 3 ઔદ્યોગિક વિવાદ અધિનિયમ, 1947 હેઠળ હડતાળની જોગવાઈઓ વર્ણવો. 17.5
- 4 ઔદ્યોગિક વિવાદ અધિનિયમ, 1947 મુજબ યુનિયનના પ્રકારોની સમજૂતી આપો. 17.5
- 5 સામાજિક સુરક્ષા શું છે ? સામાજિક સુરક્ષાને અસર કરતા પરિબલો સમજાવો. 17.5
- 6 કર્મચારી કલ્યાણનું કાર્યક્ષેત્ર અને પ્રવૃત્તિઓની સમજૂતી આપો. 17.5
- 7 ફેક્ટરી અધિનિયમ, 1948 હેઠળ મહિલા અને બાળકોના રોજગાર પરના પ્રતિબંધો વિશે જણાવો. 17.5
- 8 કારખાના અધિનિયમ, 1948 હેઠળ આરોગ્ય સલામતી, રજાઓ તેમજ ઓવરટાઈમ અંગેના નિયમોની સમજૂતી આપો. 17.5

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Figures to the right indicate marks.
(2) Attempt any four questions from Eight.

1	Discuss objectives and characteristics of Industrial Relations ?	17.5
2	Give the meaning of Industrial Relations and discuss its Dimensions ?	17.5
3	Explain the provisions of strike under Industrial Dispute Act, 1947 ?	17.5
4	Explain various types of unions as per Industrial Disputes Act-1947 ?	17.5
5	What is social security ? Explain factors affecting social security ?	17.5
6	Explain the scope and activities of HR welfare ?	17.5
7	Explain restriction on employment of women and children under factories Act, 1948 ?	17.5
8	Explain various provisions regarding Health, Safety, Holidays and overtime under factories Act, 1948 ?	17.5